

**Bachelor of Arts (B.A.) Part-I Semester-I Examination**

**PERSIAN**

**Optional Paper-1 (Literature)**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

- Note :-** (1) All the **five** questions are compulsory.  
(2) Candidates have the option to write their answers either in English or Urdu or Persian, unless otherwise specified.

1. Answer the following questions : 16

- (A) Give an account of the contribution of غیاث الدین ابن ہمام الدین in the field of Persian historiography.

**OR**

Write the life and works of اسد اللہ مبشری .

- (B) Write a biographical sketch of شیخ ابوسعید ابوالخیر .

**OR**

Give an account of the life and works of فرخی یزدی .

2. Translate any **one** of the following into English or Urdu :- 16

(الف) اینظر فہا طائفہ ہاشتری مسکونی دارد کہ زبانشان ترکی است۔ ایشان در دورہ شاہ قلی سکونت داده شدہ

اند۔ ایشان از راہرنی اعاشہ می کردند۔ حالا در رژیم کنونی تادیب و منضبط کردہ می شوند۔ گفتند کہ ایشان

چند روز قبل پلی را خراب کردند و در نتیجہ کامیونی پر از کالا ہا غلت خورد و ایشان بہ قتل و غارتگری متوسل

شدند۔ در پی این حادثہ شاہ پسر رئیس قبیلہ را بطور ضامن بطهران بردہ است۔ این چنین مجازات سخت

نیست ولی موثر است۔ شکر اللہ خان رئیس قبیلہ ز دھکدہ ای کہ در آنجا زندگی می کرد بیرون آمد و از ما خوش

آمدید گفت۔ اگر ہمین موقعیت فقط چند سال قبل اتفاق می افتاد زبان این پذیرائی اینقدر جدا گانہ می بود

کہ خدا پناہ۔ از بوشہر کہ حرکت کردیم مائینی پر از محافظان مسلحی از ما پیشروی می کرد۔ اول این چنین

مقدمات زائد تجملی را جزئی از تشریفات شاہی پنداشتہ ولی حالا پیدا است کہ بر چنین راہی احتیاجش اہمیتی زیادہ دارد۔

OR

(ب) رضا خان اول وزیر جنگ بعد نخست وزیر و در پی آن بناء بر تقاضای عموم مردم خودش را شاہ اعلام کرد۔ ایران تحت رہبری وی از ہر دو جہت داخلی و خارجی با قوہ نوینی نیرو مند می شود۔ ہمہ خارجیہا نیکہ در ادارہ ہای مختلف کشور اولیاء امور بودند رفتہ رفتہ جایشان را حالی کردند و ایران رخت سفر بستند۔ رسم است شمار گری غارتگری و اغتشاش از بین می رود و بجایش نیرو ہای محافظی در سراسر کشور مراقب گوش بزرگ ایستادہ اند۔ ایران خبر دو بھم متلاشی دوبارہ خودش جمع و چوری کند۔ پیروز با در شاہ پھلوی۔ خبر دیگری ہم از این مردم دریافت کرد۔ ارز کشور را نمی شود بیرون کشور برد۔ آنان کہ با کالای بازرگانی داخل کشور می شوند لازم است آنچہ کہ بفروش دھند باید در برابرش کالائی از اینجا بخرند بمظور حفظ تعادل در میزان درآمدات و واردات کشور بہم مواظبت و مراقبت کردہ می شود۔

3. Answer the following questions :

(A) Translate the following into English or Urdu :—

12

(الف) سلطان فیروز شاہ باستصواب امراء در گاہ بعد از فوت پدر بر سریر فرماندگی نشستہ ابواب خزان بکشادہ روان حاتم را منفعل ساختہ زروافر بخاص و عام داد۔ آنگاہ بسط بساط عشرت پرداختہ در آن باب افراد نمود۔ چنانچہ در ماہی ہفتہ ہشیا رنہود۔ بنا بر آن اختلال بقواعد ملک راہ یافتہ۔ مادرش شاہ ترکان صاحب اختیار گشتہ بہ بعضی از حرماہای سلطان شمس الدین کہ از ایشان آزار در خاطر داشت مضرت بسیار رسانید۔ و یک پسر صلبی خود قطب الدین محمد را بکشتن داد۔ بناء علی ہذا اعظم امر الواء خلاف مادر و پسر ارتقا دادند۔ در آن اتناء سلطان فیروز شاہ جہتہ بعضی از مصالح مملکت از دھلی بیرون رفتہ۔ در غیبتش میان شاہ ترکان و سلطان رضیہ ناپرہ نزاع ملتھب گشت۔

(ب) در آنوقت افراد خانوادہ گاندھی تقریباً ہمہ بی سواد بودند اما چون قبائل و طبقات مختلف اشخاص برجستہ ولایت خود را می شناختند حکومت رسیدند۔ گاندھی جوان ناگزیر میبایستی جانشین آنان میشد با داخل شدن بشغل و کالت دادگستری در انگلستان، اسلحہ جدیدی برای این کار بدست می آورد۔ گاندھی در بچہ (۱۸) سالگی ہچنان تحصیلات خود را دنبال میکرد در صورتی کہ برادرانش ہمگی دست از تحصیل کشیدہ بودند مشا و خانوادہ نظرش این بود کہ فرزند کوچک باید بالنگستان برود و حقوق بخواند۔

OR

(ج) سلطان ناصر الدین ہم در آن سال کہ بر مسند استقلال تکیہ زد، بجانب بہراج نہفت فرمود و جمعی را کہ

خیال عصیان کردہ بودند عرضہ تیغ تیز گردانیدہ بطرف دہلی بازگشت و در ماه رجب ہمین سال بجانب کنار آب سند در حرکت آمدہ در روز یکشنبہ عزہ ذی قعدہ از آب لاہور عبور کردہ جنود منصور را، نہب و تاراج کوہ جوہر مامور گردانید و الخ خان کہ بحسب اقتدار و اعتبار از سایر امراء کبار امتیاز یافتہ بود سردار سپاہ شدہ بطرف کوہ جودشتافت و بسیاری از رنود را بدوزخ فرستادہ سالمائاً غنائماً مراجعت نمود۔

(د) برای دانشجو یان طبیعتہ نخستین مشکل مسئلہ غذا بود۔ اما امروز از نظر دانشجو یان ہندی این مسئلہ اہمیتی ندارد حتی ہماوقت ہم در نظر اغلب آن دانشجو یان، مسئلہ غذا موضوع بسیار مہمی نبود، زیرا ہر چہ بہ آنان میدادند میخورند و بہ آن عادت میکردند اما گاندھی سوگند یاد کردہ بود کہ غذای گیاہی بخورد و مصمم بود کہ در مقابل مرگ نیز بہ سوگند خویش وفادار بماند۔ گاندھی نوشتہ است کہ در ہفتہ ہای اول آن سفر، از شدت گرسنگی نزدیک بہ مرگ بودم۔ صبحا شور بای شوفان کمک او بود لیکن نمیدانست در سایہ واجبات خود چہ کند۔

(B) Translate the following passage into Persian :-

Khanam Parwin Etesami, born at Tabriz, is the first poetess of Iran who earned a great name. Her Diwan consists of about six thousand couplets containing two hundred Poems, Mathnavis, Qasidahs, Qitat and Ghazals. Her patriotic songs have played an important role in the awakening of Iranian nation.

OR

کل حامد سے میری ملاقات ہوئی۔ اس نے مجھ سے کہا کہ وہ آگرہ جانا چاہتا ہے۔ دراصل اسے پتہ چلا ہے کہ آگرہ ایک تاریخی مقام ہے۔ اسے یہ بات پہلے سے معلوم تھی کہ تاج محل آگرہ میں ہے۔ لیکن اسے یہ نہیں معلوم تھا کہ تاج محل کے علاوہ بھی آگرہ میں کئی دوسری تاریخی عمارتیں موجود ہیں۔ میں نے اسے ان تمام عمارتوں کے بارے میں معلومات دیں جو آگرہ میں موجود ہیں اور قابل دید ہیں۔

4. Answer the following questions :

(A) Explain the following into English or Urdu :-

12

(الف) زسعی صدر نامور، مہین امیر دادگر

کز و کشودہ باب و در ز حصن و از حصارها

بجای ظالمی شقی، نشستہ عادلہ تقی

کہ مومنان متقی کنند افتخارها

امیر شہ امین شہ، بسیار شہ بین شہ

کہ سرز آفرین شہ بہ عرش سودہ بارہا

(ب) زور شراب جلوہ بت کم شمرده ایم  
 اما نظر بحوصلہ برہمن بسی ست  
 گردر هوای قرب تو بستیم دل مرنج  
 خودنا کشودہ جای در آن انجمن بسی ست  
 تاثیر آہ و نالہ مسلم ولی مرلیں  
 مارا ہنوز عربدہ باخویشتن بسی ست

OR

(ج) نسیم بجانب بستان گذر کن  
 بگو آن نازنین شمشاد مارا  
 بہ تشریف قدم خود ز مانی  
 مشرف کن خراب آباد مارا  
 یارب ز چیست بر سر فقر و غنا ہنوز  
 گیتی بخون خویش زند دست و پا ہنوز  
 دردا کہ خون پاک شہیدان راہ عشق  
 یک جود را این دیار ندارد بجا ہنوز  
 با آنکہ گشت قطعی گیتی غریق نیل  
 در مصر ما فراعنہ فرمانروا ہنوز

(B) Define and illustrate any two of the following :-

4

۱۔ مراعات النظر ۲۔ مبالغہ ۳۔ حسن تعلیل ۴۔ تلمیح

5. Answer the following questions :-

16

- Name the birth place of Ghalib and also write the name of the emperor to which court he was associated.
- What is the language of باشتری tribe? Also write the name of the leader of the tribe.
- Who was رضیہ سلطان and why she was nominated successor to the throne?
- Name the poet of the following couplet and find out the figure of speech :

وداع و وصل جدا گانہ لذتی دارد  
 ہزار بار برو، صد ہزار بار بیا

☆☆☆☆☆